

Mars Albanske Gerile

Author: [Llazar Semini](#)

Nova gerilska snaga sa bazom na Kosovu kaze da je spremna da ide u rat da bi ujedinila sa Kosovom krajeve juzne Srbije, u kojima zivi albansko stanovnistvo, sa pokrajinom.

Pripadnik Ujedinjenih Nacija, ranjen u utorak 29. februara u Dobrasinu, poslednja je zrtva zapocetkog sukoba u regionu juzne Srbije, nastanjenom pretežno albanskim stanovnistvom, blizu granice sa Kosovom.

Marcel Grogan je upravljao vozilom UN kada su albanski gerilci otvorili vatru. Grogan, koji se trenutno oporavlja od prostrelnih rana u jednoj americkoj vojnoj bolnici na Kosovu, rekao je da su napadaci bili zbunjeni kada su shvatili da je on zvanicnik UN. Naime, oni su tvrdili da su mislili da je njegovo vozilo srpsko.

Postoji zabrinutost da sve ucestaliji okrsjai izmedju albanskih gerilaca i srpskih snaga oko Preseva, Medvedje i Bujanovca doprinose da albanske izbeglice beze na Kosovo. Medjunarodni komitet spasa, jedna od navecih izbeglickih agencija na Kosovu, procenjuje da je u poslednjih dva meseca oko 1,300 izbeglica stiglo u Gnjlane, najblizi grad unutar Kosova,. Oko 100 izbeglica stiglo je samo u poslednja tri dana.

Prosle subote vece, grupa naoruzanih Albanaca, koji navodno pripadaju jednoj novoj gerilskoj grupi, Oslobodilackoj vojsci Preseva, Bujanovca i Medvedje (OVPMB), napali su srpsku policijsku patrolu blizu Kocula. Jedan oficir je ubijen, dok su trojica ranjena.

Jedan Albanac ubijen u ovom sukobu nosio je obelezja Zastitnog korpusa Kosova (TMK), civilne snage koju je stvorila misija UN na Kosovu (UNMIK) od pripadnika bivse Oslobodilacke vojske Kosova (OVK). Potparol UNMIK, Susan Manuel i komandant TMK, Agim Ceku, odbacuju da je ubijeni Albanac bio pripadnik Zastitnog korpusa.

Kruze glasine o tome da ce na prolece doci do obnavljanja sukoba u regionu. Neki pokazuju prstom na jugoslovenskog predsednika Slobodana Milosevica, tvrdeci da provocirajuci sukob na Kosovu on ostvaruje dva cilja. S jedne strane on slabi nastojanja UN da vlada pokrajinom i s druge on odvraca paznju svetske javnosti od njegove namere da zaustavi korake Crne Gore ka nezavisnosti.

NATO i Sjedinjene Drzave su upozorili Milosevica da ne povecava vojne i policijske snage u regionu Preseva, Bujanovca i Medvedje, gde zivi oko 75,000 etnickih Albanaca. Americke trupe iz baze Bondsteel blizu Urosevca (Ferizaja, na albanskom) intenzivirale su svoje patrole da bi sprecile albanske ekstremiste i oruzje da prelazi granicu sa Srbijom.

OVPMB je navodno formirana u januaru posto su ubijena dva mladica albanske nacionalnosti iz Dobrasina. Tvrdi se da je ova organizacija sastavljena od nekadasnjih pripadnika OVK iz ovog kraja .

Dobrovoljci iz drugih delova pokrajine dobdrosli su u njene redove. Njeni pripadnici nose slicna obelezja kakve je nosila OVK, samo sto se K zamenjuje za PMB, sto oznacava Presevo, Medvedja i Bujanovac, tri veka grada iz albanske pograncne enklave.

"Neko je trebalo da istupi i zastiti albansko stanovnistvo iz ovih krajeva od srpskih paravojnih jedinica", jedan komandant OVPMB izjavio je za albanski dnevni list "Zeri".

OVPMB se prvi put pojavila u javnosti na sahrani dva albanska mladica, na isti nacin kao sto je to uradila OVK na pocetku sukoba na Kosovu, posle ubistva jednog albanskog ucitelja iz Llaushe.

"Trenutno nasi vojnici kontrolisu region Dobrasina. Ukoliko je stanovnistvo koje stanuje u drugim delovima u opasnosti, mi smo spremni da ih odbranimo", rekao je jedan OVPMB komandant u intervju albanskom dnevnom listu "Zeri".

OVPMB zeli ujedinjenje ovog regiona sa Kosovom. "Mi ne trazimo puno, samo pravo za samoopredeljenje", kazu oni. Nove snage nameravaju da postignu svoj cilj napadima na srpske policajce i izazivanjem nereda u pogranicnom regionu. "Nadaju da ce Srbi uzvratiti zestoko po civilnom stanovistu sto ce dovesti do talasa protesta i naterati KFOR da odgovori", izjavio je jedan UN zvanicnik za New York Times. "Situacija je eksplozivna i opasna i nadamo se da ce se KFOR uzdrzati".

Kosovsko - albansko politicko rukovodstvo ni jednom recju nije osudilo ove incidente. Plase se da bi Milosevic mogao zloupotrebiti situaciju da bi izazvao nemire na samom Kosovu. Novi priliv albanskih izbeglica mogao bi samo pogorsati vec ionako nestabilnu situaciju u pokrajini.

Sukob bi mogao poslužiti Milosevicevim ciljevima i odvratiti paznju domace i medjunarodne javnosti od eskalacije zategnutosti izmedju Beograda i Crne Gore. Verovatno bi doslo i do odjeka u susednoj Makedoniji, gde lako moze doci do nemira. Zaista, Skoplje je vec pojacalo obezbedjenje na granici.

Male su sanse da ce se NATO umesati u sve intenzivniji sukob u juznoj Srbiji, bar za neko vreme. U ponedeljak je potparol KFOR-a, Henning Philipp rekao da postoje strahovanja u vezi sa bezbednosnom situacijom na Kosovu, ali je insistirao da nema dokaza da Beograd krsi Kumanovski sporazum postavljajuci trupe unutar sigurnosne zone od pet kilometara duz granice.

Potparol americke vojske, Scott Olsen, rekao je da bi jedino masovni zlocini mogli izazvati KFOR da intervenise unutar Srbije. Dodao je da je vojno rukovodstvo Sjedinjenih Drzava zahtevalo od staba KFOR-a da pojasni sta znaci termin masovni zlocini. KFOR je u ponedeljak najavio da ce se na Kosovu odrzati vojne vezbe od 19.marta do 10. aprila ciji ce cilj biti jacanje spremnosti za odbranu pokrajine.

Llazar Semini je direktor projekta IWPR u Pristini.

Location: [Macedonia](#)
[Serbia](#)
[Kosovo](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/mars-albanske-gerile>